

258. Nagykőnyei, Sághegy

(Tolna megye) I

A Sághegy egyes vélemények szerint földvár volt. A hegy erődítésre alkalmas, de 2005. május 2-án a helyszínen azt tapasztaltam, hogy a K-i oldala igen enyhe lejtő, és itt nincs nyoma erődítésnek. É-i végén, a Ny-i szakaszon mélyút található, amely akár átvágás is lehetett. Ez K felé sekélyen bemélyedő mélyútban folytatódik. A hegy déli végén természetesen látszó nyereg van, a Ny-i oldal meredek. Leletet nem találtam. Ez a hegy – jelen formájában – véleményem szerint nem tekinthető erődítettnek.

MIKLÓS ZSUZSA

259. Nagykőrös, komposztáló telep

(Pest megye) U, Sza

2005. június 27. és július 5. között próbafeltárást végeztünk a 0114/4 és 0123/2 hrsz. területeken. A leendő telep kb. 2,5 ha területéből kb. 18 000 m² felületet vizsgáltunk meg, 14 különböző hosszúságú, egymástól 20 m távolságban kitűzött kutatóárokcal.

A nyelés után 76 régészeti objektum feltja került elő, egyenetlen sűrűségben és elhelyezkedésben. Az objektumok többsége a telep területének Ny–K-i irányú középső, mintegy 100 m széles sávjában, továbbá a déli sarkok közelében helyezkedett el. Alakjuk és az előkerült leletanyag alapján a régészeti objektumok középső újkőkori és szarmata településhez tartoznak. Egy humuszos talajba ásott, ezért géppel részben megsemmisített újkőkori gödörrel kivételével a régészeti objektumokat nem bontottuk ki. A terület megelőző feltáráására van szükség.

A leletanyag a nagykőrösi Arany János Múzeumba került.

Munkatárs: Zsoldos Attila.

DINNYÉS ISTVÁN

260. Nagyrécse, Sárszegi-patak Kelet

(Zala megye) R, LT

Nagyrécse É-i határában, a Sárszegi-patak K-i partján és a zalasárszegi gyümölcsös területén húzódik a lelőhely. A 2003-as terepbejáráskor őskori, valamint zöm-mel Árpád-kori és késő középkori kerámiatöredékeket gyűjtöttek a felszínen.

A próbafeltárást 2005. július 25. és augusztus 3. között végeztük. A szondaárokcal átkutatott 870 m² területen csupán 12 m²-nyi felületen mutatkoztak régészeti jelenségek. Mindössze két objektumot tártunk fel. Az M7 autópálya nyomvonalának DK-i részén, alacsony, alig kiemelkedő területen találtunk egy házat. A kelta „tanya” megközelítőleg 3×4 m nagyságú, lekerekített téglalap alakú, széleinél több helyen padka rajzolódott ki. A házban 4 kisebb és 2 masszív cölöplyukat, valamint egy tűzhely nyomát tártuk fel. A leletanyag zömét kerámiatöredékek adják, emellett állatcsont, kevés patics

és kő, egy rossz állapotú vastárgy töredéke és egy fél szakropelitkarperec került napvilágra.

A nyomvonal É-i részén egyetlen kis gödör jelentkezett, melynek csekély számú jellegtelen edénytöredéke a rézkorra datálható.

A leletanyag a nagykanizsai Thúry György Múzeum gyűjteményébe került.

Munkatárs: Korcsmáros Attila technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

261. Nagyrécse, Sárszegi-patak Nyugat

(Zala megye) R

Nagyrécse határának DK-i részén, a Sárszegi-patakra lejtő domb tetején és oldalán húzódik az É–D hossztenge-lyű lelőhely, amelynek déli harmadát érinti az M7 autópálya nyomvonal. A 2005. július 25. és szeptember 15. között elvégzett megelőző régészeti feltárást során 9527 m²-en 58 objektumot bontottunk ki.

Az ásatás eredményeként némileg módosult a lelőhely kiterjedése és a településjelenségek kora: a terepbejárást alkalmával megfigyelteknél nagyobbak bizonyultak déli, és főleg nyugati irányban, K felé viszont kisebbé vált a lelőhely; a felszíni gyűjtéssel ellentétben római és Árpád-kori leletek egyáltalán nem kerültek elő. A domb oldalán ritkán elhelyezkedő településjelenségek (gödrök, vermek és cölöplyukak) mindegyike a késő rézkori badeni kultúra hagyatéka. Az előkerült leletanyagból két, kisméretű bögréből és mericékből álló edénydepó emelkedik ki.

Munkatársak: Horváth Szabolcs, Kámán Beáta technikusok, Fullár Zoltán egyetemi hallgató. A geodéziai felmérést Soós Zsolt és Vadász Norbert technikusok végezték.

KVASSAY JUDIT

262. Nagyrécse, Tüskevári-dűlő

(Zala megye) Kő

Az M7 autópálya nyomvonalába eső középkori lelőhely tavaly megkezdett feltárást 2005. március–augusztus között folytattuk. A 11 000 m²-t érintő munkálatok a K–Ny irányú dombtetőn folytak. A 15–16. századi település É-i szélét megtaláltuk, a temető, ill. a templom helye egyelőre azonban nem került elő a nyomvonalban. (Az utóbbit egy 2005 tavaszán végzett geofizikai felmérés a nyomvonalától délre valószínűsítette).

A Petenddel vagy Anddal azonosítható falu területén feltárt nagyszámú objektum közül említésre érdemes egy közel 900 m² kiterjedésű, téglalap alakú karám árokrendszere, valamint egy újabb többszintű, cölöp- és alapárkos szerkezetű, jól dokumentálható lakóház, mely alól Anjou-kori kemence került elő rendkívül gazdag kerámia és fém salakanyaggal. A lelőhely DK-i szélén több nagyobb gödörkomplexumot is feltártunk.

A két szazon alatt feltárt terület nagysága 24 000 m², az objektumok száma 665. A lelőhely keleti irányba folytatódik.

STRAUB PÉTER